

Ευτύχης Μπιτσάκης *Ολυμπιάδα: νέος εθνικός στόχος*

«**Ε**ίμαστε Έθνος Ανάδελφον!»
Ανάγκη συνεπώς και σε κάθε περιπτώση, να βρούμε κάποιο εθνικό στόχο, ώστε να νιώθουμε μόνοι μεν, υπερήφανοι δε! Ιδού λοιπόν ο νέος εθνικός στόχος: η *Ολυμπιάδα*. Η Ολυμπιάδα θα κάνει γνωστή τη χώρα μας! Θα ανυψώσει το εθνικό μας γόητρο!

Και εκεί που το θερμόμετρο είχε φτάσει

στις πιο υψηλές θερμοκρασίες, ήρθε η ψυχρολουσία του εντιμότατου κυρίου Σάμαρανκ, προέδρου της ΔΟΕ. Τα κίνητρα αυτού του κυρίου δεν τα γνωρίζουμε. Όμως χωρίς διπλωματίες μας δήλωσε ότι κινδυνεύουμε να χάσουμε την Ολυμπιάδα! Ταραχή μεγάλη προξένισαν τα λόγια του Γέροντος: Εθνική ταπείνωση, εξευτελισμός, ανικανότητα, ολιγωρία, υπουργεία και επιτρο-

πές να ρίχνουν τις ευθύνες οι μεν στις δε. Εν τέλει επενέβη ο κ. πρωθυπουργός, έδωσε εντολές, όρισε επικεφαλής την κυρία Αγγελολοπούλου και μας διαβεβαίωσε ότι η χώρα μας δεν πρόκειται να ταπεινωθεί ούτε να εξευτελιστεί.

Αλλά τό πράγμα πήρε ευρύτερες διαστάσεις: η ΝΔ κατηγορεί το ΠΑΣΟΚ για ανικανότητα και αναξιοπιστία, ενώ το ΠΑΣΟΚ αντεπιτίθεται, ανεμίζοντας τα λάβαρα της τεχνοκρατικής αποτελεσματικότητας. Όμως ο Έλλην ανάδελφος και σκεπτικιστής θα ερωτήσει ενδεχομένως: Μήπως τα δυο μεγάλα κόμματα βρήκαν πάλι πεδίο διαμάχης που αποπροσανατολίζει τους πολίτες από τα πραγματικά προβλήματα του τόπου; Μήπως το πρόβλημα δεν είναι αν θα γίνουν οι αγώνες, αν θα προλάβουμε κ.λπ., αλλά το να μη γίνουν;

Ας το σκεφτούμε λίγο: Τι έχει να κερδίσει ο ελληνικός λαός, ειδικότερα οι Αθηναίοι και οι της Αττικής, από την εμποροπανήγυρη του πρωταθλητισμού; Τιμνέντο, καταστροφή βιοτόπων, παραλίες τιμνεντοστρωμένες, κυκλοφοριακό χάος, ακόμα πυκνότερο νέφος. Κι ακόμα: καμιά Ολυμπιάδα δε βγάξει τα λεφτά της. Θα πληρώσουν λοιπόν οι Έλληνες φορολογούμενοι μερικές εκατοντάδες δισεκατομμυρίων ή κάτι τρισεκατομμύρια (ούτε ο Παντογνώστης δε γνωρίζει πόσα) για να γίνει ακόμα περισσότερο αβίωτη η Αθήνα και η Αττική. Θα εισπράξει η κυβέρνηση ό,τι εισπράξει. Θα μου πείτε: εδώ πετσοκόβουμε από υγεία, παιδεία, συντάξεις, και θα πετάξουμε τα δισεκατομμύρια προς χάριν της Ολυμπιάδας; Ας μην είμαστε μικρόψυχοι: προέχει το εθνικόν γόητρον!

Ωραία, θα ζημιώσουμε οικονομικά. Αλλά κανείς δεν κερδίζει απ' αυτή την ιστορία; Λάθος! Πρώτον, θα κερδίσουν οι εργολάβοι, οι οποίοι, κατά τα γραφόμενα

του Τύπου, έχουν βγάλει ήδη τα μαγαζία. Ό,τι αρπάξει καθένας από την πίτα. Μετά θα κερδίσουν οι ξενοδόχοι και όσοι ασχολούνται με τα λεγόμενα τουριστικά επαγγέλματα. Ε, λοιπόν, Έλληνες είναι, να μην κερδίσουν; Να κερδίσουν. Να κερδίσουν και οι πολυεθνικές τύπου Adidas και Nike. (Τώρα, αν τα προϊόντα τους τα φτιάχνουν δούλοι στις υποανάπτυκτες χώρες, τι να κάνουμε; Σε ελεύθερη οικονομία δε ζούμε;) Να κερδίσουν και τα τηλεοπτικά κανάλια, που θα φωτίσουν τα δισεκατομμύρια των πεινασμένων του πλανήτη και θα μεταφέρουν το ελληνικό φως και στην τελευταία καλύβα της Μαύρης Ηπείρου. Να κερδίσουν και οι μεγάλες διεθνείς τουριστικές επιχειρήσεις. Συνολικά, ντόρος να γίνεται, η ανθρωπότητα συνολικά να κερδίζει, ας γίνουν τιμνέντο και μερικές παραλίες, εύφορα χωράφια, ας κοπούν και μερικά δάση αν δεν έχουν στο μεταξύ πυρποληθεί.

Ως εδώ καλά. Τι κι αν το δημόσιο χρέος υπερβαίνει κατά τι το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα; Η ολυμπιακή ιδέα θα λάμψει για άλλη μια φορά, θα στείλει το μήνυμα της συναδέλφωσης των λαών σε όλα τα γεωγραφικά πλάτη και μήκη. Αλληλογνωριμία και συναδέλφωση! Ωραία ιδανικά, αλλά θα τα ενισχύσουμε με την παγκόσμια εμποροπανήγυρη, όπου άτομα, πολυεθνικές, όμιλοι, κράτη, διαπληκτίζονται για υψηλά οικονομικά ιδεώδη και για το εξίσου υψηλόν ιδεώδες του πρωταθλητισμού, των χρυσών και των τενεκεδένιων μεταλλίων.

Ομολογώ την αμαρτία μου. Θυμάμαι πως ένθερμοι φίλοι και προστάτες του ποδοσφαίρου και των διεθνών τουρνουά ήταν ο Μουσολίνι και ο Χίτλερ, ο Φράνκο και ο Σουχάρτο, πιο κοντά στις μέρες μας ο Παπαδόπουλος και ο Μάρκος. Οι δυο πρώτοι συνέβαλαν στην αλληλογνωριμία και τη συναδέλφωση με το γνωστό τρόπο, ο τρίτος

απάλλαξε επί μισό αιώνα την Ισπανία από το δημοκρατικό μίσημα, ο τέταρτος έμαθε στους πατριώτες του να σφάζουν τελετουργικά τους συμπατριώτες τους κ.ο.κ.

Ο υπαινιγμός μου, ομολογώ, δεν είναι έντιμος. Τι σχέση έχουν οι σφαγείς, προστάτες του ποδοσφαίρου, με το υψηλόν ολυμπιακόν ιδεώδες, όπως ενσαρκώνεται στις σύγχρονες δημοκρατίες; Προφανώς οι σημερινοί προστάτες και οργανωτές δεν έχουν σχέση με τους προστάτες-σφαγείς του μεσοπολέμου και μετά. Όμως, τι σχέση έχει η σημερινή πραγματικότητα των Ολυμπιάδων με το ολυμπιακό ιδεώδες (που κι αυτό δεν ήταν τόσο καθαρό);

Τους αθλητές στην αρχαία Ελλάδα τους ακούσε το κλαδάκι της αγριελιάς. Δόξαζαν, υποτίθεται, την πόλη τους και φυσικά δεν άλλαζαν «εθνικότητα». Οι σημερινοί αθλητές πουλιούνται και αγοράζονται σαν άλογα, αλλάζουν ομάδα όταν οι άλλοι προσφέρουν περισσότερα, επιλέγονται από κόμματα και ψηφίζονται από λαούς για βουλευτές, έστω και αν αυτό που ξέρουν είναι να σηκώνουν βάση, να ρίχνουν το ακόντιο ή να κλοτσούν την μπάλα. Κι ακόμα, οι πιο προκομμένοι αναλαμβάνουν να διαφημίζουν αθλητικά είδη, μέχρι αποσμητικά και απορρυπαντικά, έναντι δεκάδων και εκατοντάδων εκατομμυρίων.

Μόνο αυτά; Όταν στην τεχνολογική εποχή μας πεθαίνουν εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά στον κόσμο από την πείνα και τις ασθένειες, όταν το AIDS απειλεί να αφανίσει τους πληθυσμούς της Αφρικής, όταν τον κόσμο τον μαστίζει ακόμη η πείνα, οι ασθένειες και η αμάθεια, θα ξεοδεντούν τρισεκατομμύρια για την ψεύτικη λάμψη των μεταλλίων και για να κερδίζουν οι πολυεθνικές. Ακόμα χειρότερα. Αντί ψωμί, φάρμακα και μόρφωση, οι ηγέτες του σημερινού κόσμου προτείνουν στους ανέργους,

στους φτωχούς και στους πεινασμένους ένα αποχαυνωτικό θέαμα. (Οι Ρωμαίοι, τουλάχιστον, πρόσφεραν και άρτον). Και τα δισεκατομμύρια των πεινασμένων θα χορτάσουν την πείνα τους χάσκοντας και ουρλιάζοντας μπροστά στην εικονική πραγματικότητα, με την οποία αυτοί που επί του παρόντος ρυθμίζουν τις τύχες του κόσμου επιχειρούν να καλύψουν την πραγματική κατάσταση του πλανήτη.

Ποδόσφαιρο, καλαθόσφαιρα, πρωταθλητισμός, πλαστά, αποχαυνωτικά ιδανικά, προαγωγοί της «αλλοτριωμένης συνείδησης ενός κόσμου αλλοτριωμένου». Ας παραφράσουμε λοιπόν τον Μαρξ: «Το ποδόσφαιρο είναι η ψυχή ενός κόσμου χωρίς ψυχή. Το ποδόσφαιρο είναι το πνεύμα ενός κόσμου δίχως πνεύμα. Το ποδόσφαιρο είναι το όπιο των λαών». Αλλά δεν πρόκειται μόνο για το ποδόσφαιρο. Πρόκειται για όλες τις μορφές του εμπορευματοποιημένου αθλητισμού.

Πρακτικό δίδαγμα: Ας αγωνιστούμε ώστε να χάσουμε την Ολυμπιάδα. Ας πάει στη Σεούλ, στο Λος Άντζελες, στη Ρώμη, όπου έχουν υποστεί τις αγαθές της συνέπειες και συνεπώς υπάρχει η αναγκαία υποδομή. Έτσι προτείνει η Ελένη Πορτάλιου και προσυπογράφω.

Να μη γίνουν οι Ολυμπιακοί στην Ελλάδα, για λόγους οικονομικούς, περιβαλλοντικούς και πολιτισμικούς. Αλλά, αν η εναντίωση δεν αποβεί αποτελεσματική, αν λοιπόν οι Ολυμπιακοί γίνουν εδώ, στην περίπτωση αυτή το κίνημα κατά της ανάληψης των Ολυμπιακών Αγώνων και τα κινήματα κατά συγκεκριμένων έργων έχουν καταγράψει συγκεκριμένες, τεκμηριωμένες προτάσεις εναλλακτικών, ηπιότερων λύσεων (βλ. Ε. Πορτάλιου, *Εποχή*, 29/4/2000). Δεύτερη γραμμή άμυνας λοιπόν. Αλλά στόχος: η μαιτώση.